

«БЕКІТЕМІН»

«Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ» КЕАҚ

Академиялық мәселелер бойынша

Басқарма мүшесі-проректор

Қазмағамбетов А.Ғ.

2025ж

TPNGYC

**Шетел азаматтарына ақылы негізде
«География және табиғатты пайдалану» факультеті
магистратурасының білім беру бағдарламалары бойынша
оқуға түсу емтиханының бағдарламасы**

1. Жалпы ережелер

1.1. Бағдарлама «Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарына оқуға қабылдаудың үлгілік қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 31 қазандағы № 600 бұйрығына (бұдан әрі – үлгілік қағидалар) сәйкес жасалды.

1.2. ҚазҰУ-ға. әл-Фараби жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру бағдарламаларына (магистратура) жоғары білімнің білім беру бағдарламаларын меңгерген адамдар қабылданады.

1.3. Түсу емтихандары келесі білім беру бағдарламалары бойынша сұхбаттасу форматында өткізіледі:

- ✓ 7M05203 – География
- ✓ 7M07304 – Жерге орналастыру
- ✓ 7M07305 – Кадастр
- ✓ 7M05205 – География (энергия ресурстар дипломатиясы) (Орал федералдық университеті)

- ✓ 7M05206 – Гидрология
- ✓ 7M05207 – Метеорология
- ✓ 7M05220 – Су дипломатиясы
- ✓ 7M07301 – Геодезия
- ✓ 7M07303 – Картография
- ✓ 7M07302 – Геоинформатика
- ✓ 7M05210 – Табиғи және техногендік тәуекелдер
- ✓ 7M11101 – Туризм
- ✓ 7M11102 – Туризм (РУДН университеті)
- ✓ 7M11103 – Туризм (БелМУ)
- ✓ 7M11104 – Мейрамхана және қонақ үй бизнесі
- ✓ 7M11106 – Қонақ үй және мейрамхана бизнесін басқару (BelSU)
- ✓ 7M05211 – Экология
- ✓ 7M05213 – Экология және қоршаған ортаны басқару (БелМУ)
- ✓ 7M05216 – Экологиялық топырақтану
- ✓ 7M05209 – Геоэкология және қоршаған ортаны басқару
- ✓ 7M11201 – Тіршілік қауіпсіздігі және қоршаған ортаны қорғау

1.4. Шетелдік талапкердің түсуі үшін түсу емтихандарын ұйымдастыру және өткізу үшін әл-Фараби атындағы ҚазҰУ ректорының шешімімен оқу жылына арналған емтихан пәндік комиссиясы құрылады.

Шетелдік талапкердің ҚазҰУ – ға түсуі үшін түсу емтихандары комиссиясының құрамына Интернационалдандыру және рекрутинг департаментінің (бұдан әрі-ИРД) қызметкерлері және ҚазҰУ-дың профессорлық-оқытушылық құрамы кіреді.

1.5 Егер жоғарыда аталған талаптарға сәйкес келетін шетелдік талапкердің университетке түсу сұхбаттасудан өту үшін келу мүмкіндігі болмаса, оның оны онлайн форматта өту мүмкіндігі болады.

1.6. Шетелдік талапкердің түсуі үшін ауызша сұхбаттасу нысанындағы түсу емтихандары 100 балдық жүйе бойынша бағаланады. Магистратураға ақылы негізде қабылдау кезінде ғылыми-педагогикалық (2 жыл) үшін кемінде 75 балл және бейіндік бағыт үшін кемінде 50 балл (1-1,5 жыл) есептеледі.

1.7. Түсу емтиханының қорытындысы бойынша сұхбаттасу хаттамасы белгіленген нысанда рәсімделеді. Сұхбаттасу хаттамасына "Salem office" жүйесі арқылы төраға және барлық қатысып отырған Комиссия мүшелері қол қояды және ИРД-ға беріледі.

1.8. Қабылдау туралы шешімді шетелдік талапкерлерді қабылдау жөніндегі конкурстық комиссия қарайды және "Salem office" жүйесі арқылы хаттамамен рәсімделеді. Қабылдау емтиханының нәтижелері емтихан өткізілетін күні жарияланады.

1.9. Қабылдау емтиханын қайта тапсыруға рұқсат етілмейді.

1.10. Сұхбаттасуды өткізу нәтижелері бойынша 24 сағат ішінде апелляция қарастылыады.

2. 2025 жылы қабылдау емтиханын өткізу

2.1 Сұхбаттасу орыс, қазақ және ағылшын тілдерінде өткізіледі. Ауызша сұхбаттасу сонымен қатар оқуға қабілеттілікті, шығармашылық белсенділік пен сыни ойлауды, талапкердің жеке қасиеттерін ашуға бағытталған мәселелерді қамтиды.

2.2. Сұхбаттасу тақырыптарының үлгісі:

1. Жерді пайдалануды реттеу негіздері және аумақтық жоспарлау.
2. Жер ресурстарын басқарудың қолданбалы аспектілері.
3. Әлемдік электр энергетикасының географиясы. Әлемдік энергия жүйелері.
4. Әлем елдерінің шаруашылықтарын орналастырудағы табиғи-ресурстық әлеуеттің рөлі.
5. Өзен ағынын талдау және есептеу әдістері.
6. Біріктірілген су ресурстарын басқару.
7. Ауа-райын болжау.
8. Климаттың өзгеруі және оның салдары.
9. Карталарды пайдалану әдістері.
10. Табиғи-техногендік тәуекелдер.
11. Ғимараттардың деформациясын өлшеу.
12. Бағдарламалау тілдері.
13. Халықаралық туризм және оның ерекшеліктері.
14. Туристік маршруттың күрделілік санаты туралы түсінік.
15. Туризм пәнаралық зерттеу нысаны ретінде.
16. Қонақ үй және мейрамхана кәсіпорындарының экономикасы.
17. Қазіргі заманның жаһандық экологиялық мәселелері және оларды шешу жолдары.
18. Қоршаған ортаны бақылау: анықтамасы және түрлері.
19. Тұрақты дамуға қол жеткізудегі "жасыл" технологиялардың рөлі.
20. Табиғи ресурстардың классикалық және заманауи классификациясы.

2.3 Дайындыққа ұсынылатын әдебиеттер тізімі:

1. Надыров Ш.М., Нюсупова Г. Н. и др. Казахстан в системе новейших геополитических и региональных трансформаций в Центральной Азии. Алматы, «Мир», 2014. -183 с.

2. Экономическая, социальная и политическая география мира. Регионы и страны. / Под ред. д-ра геогр. наук, проф. С.Б. Лаврова, канд. геогр. наук, доц. Н.В. Каледина. – М.: Гардарики, 2002. – 928 с.
3. Социально-экономическая география зарубежного мира. Учебник для студентов ВУЗ-ов/ Под ред. В. В. Вольского. – М.: Дрофа, 2004.
4. Экономическая, социальная и политическая география: мир, регионы, страны. Под редакцией проф. И.А. Родионовой М., 2008.
5. Экономическая география мирового развития: XX век / под общей редакцией Ю.Г. Липеца, В.А.Пуляркина, С. Б. Шлихтера.- С-П: Алетейн, 2003.
6. Все страны мира: Энциклопедический справочник/ Автор-составитель Родин И.О., Пименова Т.М. – М.: Вече, 2003. – 560 с.
7. Фурсина Г.А., Калиаскарова З.К. Экономическая, социальная и политическая география мира. Учебное пособие. – Алматы: Қазақ университеті, 2003. – 120 с.
8. Введение физическую географию. Учебное пособие (К.К.Марков и др.), М., Высшая школа, 1978, 191 с.
9. Геренчук К.И., Боков В.А., Черванов И.Г. Общее землеведение. М., Высшая школа, 1984, 256 с.
10. Ермолаев М.М. Введение в физическую географию. Л., ЛГУ, 1975, 260 с.
11. Боков. В.А., Селиверстов Ю.П. Общее землеведение: М., Высшая школа 1999.
12. Волков С.Н. Землеустройство. Землеустроительное проектирование. Внутрихозяйственное землеустройство. Том 2. М.: Издательство «Колос», 2002г.
13. «Землеустроительное проектирование» Под ред. Гендельмана М.А., Учебник. – Астана. «ЭВЛЮ» 1999 г.
14. Mauro Naghettini Fundamentals of Statistical Hydrology. Springer Cham, 2007. 660 p
15. Handbook of Engineering Hydrology: Modeling, Climate Change, and Variability. Edited By Saeid Eslamian. 252 B/W Illustrations Published 2014 by CRC Press. 646 Pages. ISBN 9781466552463
16. Woodmencey Jim. Reading Weather: The Field Guide to Forecasting the Weather – 2022. – 128 pages.
17. Alan Watts. The Weather Handbook: The Essential Guide to How Weather is Formed and Develops. – 2020 – 160 pages.
18. Trevor M. Climate Change Observed Impacts on Planet Earth Book, Third Edition. – Elsevier: 2021. – 848 pages.
19. Colleen Murphy, Paolo Gardoni, Robert McKim Climate Change and Its Impacts. Risks and Inequalities. – Springer: 2018. – 276 pages.
20. Gneckow, D., Hollenbach, A., Landgrebe, P. Mapping narrations – narrating maps: Concepts of the world in the middle ages and the early modern period (Book). 2022, pp. 386.
21. Dmytruk, Y., Dent, D. Soils Under Stress: More Work for Soil Science in Ukraine (Book). 2021, pp.260.
22. Sjöberg, L.E., Bagherbandi, Gravity inversion and integration: Theory and applications in geodesy and geophysics (Book), 2017, pp.383.
23. Dicati, R. Stamping the earth from space (Book), 2017, pp. 429.
24. Awange, J.L., Grafarend, E.W., Paláncz, B., Zaletnyik, P. Algebraic geodesy and geoinformatics (Book), 2010, pp. 377.
25. Bivand, R.S., Pebesma, E., Gómez-Rubio, V. Applied Spatial Data Analysis with R: Second Edition (Book), 2013, pp. 405.
26. Gaillard, N. Country Risk: The Bane of Foreign Investors (Book), 2020, pp. 259.
27. Воскресенский В.Ю. Международный туризм. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2017. – 462 с.

28. Молдашева А. Б. География международного туризма: учеб. пособие М-во образования и науки РК, Тараз. гос. ун-т им. М. Х. Дулати. – Тараз: Тараз ун-ті, 2018. – 159 с.
29. Ердаuletov C.P. География туризма. Учебник. – Алматы: Қазақ университеті, 2010. – 412 с.
30. Благово В.В., Голиков В.И. и др. Теория и методика спортивного туризма. Учебник. – М.: Советский спорт, 2014. – 424 с.
31. Кабушкин Н. И. Менеджмент гостиниц и ресторанов [Электронный ресурс]: учебное пособие. – М.: КНОРУС, 2013. – 413 с.
32. Матвеева, Н.В. Менеджмент гостинично-ресторанных предприятий [Электронный ресурс]: учебное пособие. – Саратов: Ай Пи Эр Медиа, 2018. – 152 с.
33. The Climate Promise. URL: <https://climatepromise.undp.org/>
34. Cunningham W., Cunningham A.M. Principles of Environmental Science: Inquiry & Applications. – McGRAW-HILL, 9th, 2019 (English).
35. Singer F.D. Ecology in Action. – Cambridge University Press, 2016 (English).
36. Tazhibayeva T.L., Voronova N.V., Tanybayeva A.K. Ecological safety: educational and methodological textbook.-Almaty: Kazakh University, 2021 (Kaz., Rus., Engl.)
37. Инженерная экология. Учебник/ Под ред. В.Т. Медведева. – М.: Гардарики, 2002. – 687 с.
38. Integrated Water resource management in Kazakhstan. Almaty: Qazaq university, 2014.

3. Шетелдік азаматтардың магистратураға (бейіндік бағытқа) ақылы негізде оқуға түсуі үшін емтиханды бағалау шкаласы мен критерийлері:

Ұпай саны	Сәйкестік критерийлері
90-100 балл «Өте жақсы»	Қабылдау емтиханында шығарылған барлық құзыреттер игерілді. 2 теориялық сұраққа толық жауап берілді: - ғылыми терминология сауатты қолданылды; - негіздеу үшін қажетті барлық белгілер, элементтер, негіздер, жіктемелер дұрыс аталды және анықталды; - - қарастырылып отырған мәселе бойынша ғылыми әдебиеттерде қабылданған негізгі көзқарастар көрсетілген; - өз ұстанымы немесе көзқарасы дәлелденген, осы саладағы ең маңызды ғылыми-зерттеу мәселелері көрсетілген. Практикалық міндет барлық қажетті түсіндірмелермен дұрыс шешілді.
75-89 балл «Жақсы»	Қабылдау емтиханында шығарылған барлық құзыреттер игерілді. 2 теориялық сұраққа дұрыс жауап берілді, дайындықта елеусіз кемшіліктер анықталды: - ғылыми терминология қолданылады; - негіздеу үшін барлық қажетті белгілер, элементтер, жіктемелер аталған, бірақ сонымен бірге анықтамаларда, ұғымдарда қате немесе дәлсіздік жіберілген; - дәлелде кемшіліктер бар, нақты немесе терминологиялық дәлсіздіктер жіберілді, олар маңызды емес; - осы саладағы ықтимал ғылыми-зерттеу мәселелері туралы түсінік берілді. Практикалық міндет ішінара қажетті түсініктемелерді толық ұсынбай шешілді.

50-74 балл «Қанағаттанарлық»	Қабылдау емтиханында шығарылған барлық құзыреттер игерілді. 2 теориялық сұраққа дұрыс жауап берілді, дайындықта елеусіз кемшіліктер анықталды: - қарастырылып отырған құбылыстың кейбір негіздері, белгілері, сипаттамалары ғана аталған және анықталған, - Елеулі терминологиялық дәлсіздіктерге жол берілді; - өз көзқарасы ұсынылмайды; - осы саладағы ықтимал ғылыми-зерттеу мәселелері туралы түсінік берілмеген. Практикалық міндет шешілмеген.
0-49 балл «Қанағаттанарлықсыз»	Қабылдау емтиханында шығарылған барлық құзыреттер игерілмеген. 2 теориялық сұраққа дұрыс емес жауаптар берілді, дайындықта елеулі кемшіліктер анықталды; практикалық міндет шешілмеді.

3.1 Шетелдік азаматтардың магистратураға (ғылыми-педагогикалық бағытқа) ақылы негізде оқуға түсуі үшін емтиханды бағалау шкаласы мен критерийлері:

Ұпай саны	Сәйкестік критерийлері
90-100 балл «Өте жақсы»	Зерттелетін пәндік саланың негізгі процестерін білетіндігін көрсетеді; мәселені ашудың тереңдігі мен толықтығы, талқыланатын мәселе бойынша өз пікірін қисынды және дәйекті түрде білдіреді, ұғымдық-категориялық аппаратты, ғылыми терминологияны меңгерген; жауаптың қисындылығы, үйлесімділігі, қазіргі ғылыми тілдің нормаларын сақтау.
80-89 балл «Жақсы»	Ғылыми терминологияны жауаптарда сауатты пайдалану; тұжырымдамалық-категориялық аппаратты меңгеру; тұжырымдалған мәселелерді проблемалық баяндау; фактологиялық материалды баяндау кезіндегі жекелеген қателіктер; сұрақтар шеңберінде ғылыми-анықтайтын мәліметтерді толық баяндамау; жауаптың қисындылығы, үйлесімділігі, қазіргі ғылыми тіл нормаларын сақтау.
75-79 балл «Қанағаттанарлық»	Жауаптарда ғылыми терминологияны жеткіліксіз пайдалану; ұғымдық-категориялық аппаратты жеткіліксіз меңгеру; мәселелерде тұжырымдалған мәселелердің біреуін ғана белгілей білу; фактологиялық материалды баяндау кезіндегі қателіктер; пәндік саланы Үстірт білу; жауаптың қисындылығын, қазіргі ғылыми тіл нормаларын бұзу.
0-74 балл «Қанағаттанарлықсыз»	Жауаптарда қажетті ғылыми терминологияның болмауы; талқыланатын мәселелердің сипаттамалық баяндалуы, проблемаларды белгілей алмауы және баяндай алмауы; фактологиялық материалды баяндау кезіндегі өрескел қателіктер; зерттелетін пәндік саланың тарихнамасын білмеуі.